

Kortikobazálna degenerácia: Základné fakty pre pacientov

ČO JE TO?

Kortikobazálna degenerácia (KBD) je zriedkavé progresívne neurodegeneratívne ochorenie. Prvý krát bolo popísané v roku 1968. Ochorenie sa začína prejavovať typicky medzi 60. a 70. rokom. KBD je komplexné ochorenie so širokou škálou symptómov a príznakov.

AKÉ SÚ PREJAVY?

KBD zvyčajne postihuje jednu stranu Vášho tela viacej ako druhú. Medzi časté príznaky patrí:

- Spomalenie pohybov a stuhnutosť šije, rúk a nôh
- Problémy s rovnováhou a chôdzou, ktoré môžu spôsobovať pády
- Pomykávanie alebo zásklby svalov, nazývané myoklonus
- Obťažné vykonávanie pohybov rúk a nôh
- Strata citlivosti na jednej strane alebo problémy s identifikáciou predmetov pomocou hmatu
- Pocit, akoby mala Vaša ruka vlastnú vôľu, čo sa nazýva niekedy ako „cudzí ruka“
- Problémy s rečou a jazykom, ako napríklad ťažkosti s hľadáním správnych slov
- Zmeny v správaní, napríklad strata motivácie, zmeny v osobnosti, alebo podráždenosť

Niektoré typy KBD sú identifikované na základe ich hlavných prejavov. Tieto sa môžu prekrývať s inými častejšími neurodegeneratívnymi ochoreniami. Práve preto neurológovia často používajú termín kortikobazálny syndróm namiesto KBD.

AKÉ SÚ PRÍČINY?

Príčina KBD nie je známa. KBD zapríčiňuje abnormálny proces starnutia mozgu. V mozgoch zdravých ľudí sa vyskytuje proteín nazývaný tau, ktorý je nevyhnutný pre normálne fungovanie mozgových buniek. U ľudí s KBD sa vyskytuje abnormálny tau proteín, ktorý sa hromadí v mozgu, ktorý, ako sa ukazuje, poškodzuje nervové bunky a iné bunky v určitých oblastiach mozgu. Vedci nevedia prečo je tento proteín v prípade KBD abnormálny. KBD nie je dedičná a taktiež sa nespája so žiadnymi vplyvmi životného prostredia.

AKO SA DIAGNOSTIKUJE?

Diagnóza sa stanovuje na základe anamnézy a neurologického vyšetrenia. Keďže príznaky a prejavy KBD môžu byť podobné ako pri iných ochoreniach, napríklad Parkinsonovej chorobe, stanoviť diagnózu v počiatočných štádiách, dokonca aj pokročilejších štádiách, môže byť ťažké. Niekedy sa diagnóza stanoví len na základe pitvy. Vyšetrenia ako je magnetická rezonancia sú často neužitočné. Zobrazovacie vyšetrenia môžu však vylúčiť iné ochorenia, ktoré môžu KBD napodobňovať. Môžu tiež nájsť špecifický typ ubúdania mozgovej hmoty, zvaného atrofia. Neexistujú žiadne krvné testy na stanovenie diagnózy.

EXISTUJE LIEČBA?

Neexistuje žiadna účinná liečba na spomalenie zhoršovania KBD. Niektoré prejavy sa však dajú liečiť. Na základe Vašich prejavov môže Váš lekár skúsiť:

- Levodopu na zlepšenie spomalených pohybov
- Lieky na zlepšenie myoklonu
- Injekcie botulotoxínu do určitých svalov na zníženie stuhnutosti rúk a nôh
- Ďalšie lieky na liečbu močových problémov, úzkosť, depresiu a kognitívne poruchy